

การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

RETIREMENT FINANCIAL PLANNING OF PERSONNEL

THE EXCISE DEPARTMENT

กนิษฐา อินทรีวงศ์

สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Khanittha Ainthreewong

E-mail : nittha_nid@hotmail.com

Faculty of Business Administration Program in Management, Ramkhamhaeng University

Corresponding Author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต 2) เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิตตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและด้านผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมและการลงทุน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือบุคลากรกรมสรรพสามิต จำนวน 317 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.958 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.931 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (chi-square), t-test และ F-test (ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทบุคลากร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน
2. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทบุคลากรแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงิน ในด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

3. ข้อมูลส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา แตกต่างกันมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ แตกต่างกัน ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ สถานภาพ บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทบุคลากร แตกต่างกันมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การเกษียณอายุ, การวางแผนการเงิน, บุคลากรกรมสรรพสามิต

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the retirement financial planning of personnel the excise department 2) to compare the retirement financial planning of personnel the excise department by personal factors 3) to compare financial factors in terms of risk and return from savings and investment according to personal factors 4) to study the relationship between personal factors and saving and investment behavior.

The sample group used for this research was 317 personnel The Excise Department by the stratified random sampling, using questionnaires as a tool for data collection. The index of item-objective congruence (IOC) equals to 0.958 and the reliability is 0.931. The analysis of data uses the Chi-square testing, t-test and the F-test (ANOVA), stipulating the Statistical Significance Level at 0.05.

The research result finds that

1. Personal information including age, education level, person in his responsibility, incomes, work experience, and type of the personnel job correlated with saving and investment behavior.

2. Personal information including with different gender, age, education level, marital status, person in his responsibility, incomes, work experience, and type of the personnel job, was no differences the financial factors in terms of risk and return from savings and investment.

3. Personal information including with different education level was differences the retirement financial planning. While personal information including with different gender, age, marital status, person in his responsibility, incomes, work experience, and type of the personnel job, was no differences the retirement financial planning.

Keywords: Retirement; Financial Planning; Personnel the excise department

บทนำ

จากการที่อัตราการเกิดของประชากรทั่วโลกที่มีแนวโน้มลดลงบวกกับการที่ประชากร มีอายุยืนยาวขึ้นเนื่องจากการรักษาพยาบาลมีประสิทธิภาพมากขึ้น และประชากรที่เกิดในยุค Baby Boomers ได้เข้าสู่วัยสูงอายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้หลายประเทศในโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างสังคมที่สำคัญ นั่นคือ การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรสูงอายุ โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวในปี พ.ศ.2565 และในปี พ.ศ.2573 จะมีสัดส่วนประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 26.9 ของประชากรทั้งประเทศ ในส่วนของรัฐบาลไทย ตามที่ได้กำหนดให้สังคมสูงอายุเป็นวาระแห่งชาติ และได้สานต่อแผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ (พ.ศ.2545-2565) เตรียมพร้อมสังคมไทย เข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.2564 ซึ่งจากการประเมินผลแผนปฏิบัติการ ยังพบการดำเนินงานบางด้านที่ต้องปรับปรุง เช่น การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ และการคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุควรเริ่มวางแผนการเกษียณตั้งแต่อายุ 30 ปี ควรมีการเตรียมตัวในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านทรัพย์สิน เป็นต้น ซึ่งควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณอายุ แนวทางที่ควรปฏิบัติหลัก ๆ คือ การบริหารการเงิน ต้องเริ่มจากการตั้งเป้าหมายในการออม การลงทุน คำนึงถึงผลตอบแทนที่ได้รับ สภาพคล่องทางการเงิน และปัจจัยอื่น ๆ ทั้งนี้ยังต้องระวังความเสี่ยงอันเกิดจากการออมและการลงทุน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่อง การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ของบุคลากรกรมสรรพสามิต ว่ามีการวางแผนการเงินสำหรับการเกษียณอายุกันอย่างไร โดยการศึกษาดังกล่าวคาดหวังผลจากการศึกษาจะเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรกรมสรรพสามิตเห็นความสำคัญของการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุและให้สามารถออกไปใช้ชีวิตในสังคมหลังเกษียณได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต
2. เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต

ตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและด้านผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนตามปัจจัยส่วนบุคคล
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมและการลงทุน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต พร้อมทั้งศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ปัจจัยทางการเงิน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรกรมสรรพสามิต โดยแบ่งตามหน่วยงานราชการ ส่วนกลาง กรมสรรพสามิต ที่มีอายุระหว่าง 30 - 60 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มคนวัยทำงาน จำนวน 1,178 คน โดยทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Tato Yamane และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเริ่มทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมการออม การลงทุนและการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์กับบุคคลทั่วไป ผลการรวบรวมข้อมูลส่วนนี้บุคคลทั่วไปสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ

2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการเงินของคนวัยทำงานก่อนเกษียณอายุ ซึ่งแนวทางดังกล่าวมีความสำคัญกับคนวัยทำงานเป็นอย่างมาก คนกลุ่มนี้สามารถรับรู้ในส่วนของ การบริหารการเงินและเลือกบริหารเงินได้หลายช่องทาง เช่น ฝากเงินกับสถาบันการเงิน ซื้อสลากออมทรัพย์ ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น

3. เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจ ได้เข้าใจถึงความสำคัญของการวางแผนการเงิน การบริหารเงิน ออมและการลงทุน ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทบุคลากร

2. ตัวแปรตาม ซึ่งประกอบด้วย

- การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ
- ปัจจัยทางการเงิน ได้แก่ ด้านความเสี่ยง และด้านผลตอบแทน
- พฤติกรรมการออมและการลงทุน

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

ฐาปณี ไตรทอง (2555) การเกษียณอายุงาน เป็นเหตุการณ์หรือกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงอายุที่กำหนด ในทำนองเดียวกัน

การเกษียณอายุราชการของข้าราชการไทย หมายถึง การที่ข้าราชการจะต้องออกจากงานเมื่ออายุครบกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายประกาศไว้

เนษพร นาคสีเหลือง (2557) การเกษียณอายุ หมายถึง การที่บุคคลออกจากงานที่เคยทำเป็นประจำ ทำให้รายได้ที่เคยได้รับเป็นประจำนั้นหายไป ในขณะที่รายจ่ายยังคงดำเนินต่อไป ทั้งนี้การเกษียณอายุจะขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละหน่วยงานหรือบริษัท หรือทักษะความสามารถในการทำงานของแต่ละบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

การวางแผนการเงินเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุ ก็ยังต้องวางแผนการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้ (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน , ธนาคารแห่งประเทศไทย)

แนวคิดเกี่ยวกับการออมและการลงทุน

บุญรุ่ง จันทน์นาค (2554) เงินออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคตในอนาคตเพื่อเงินที่เก็บอยู่เฉย ๆ จะมีค่าน้อยลงไปทุกที เมื่อราคาของสินค้าและบริการสูงอยู่ตลอดเวลา อำนาจของเงินจะลดลงเรื่อย ๆ เป็นอัตราส่วนกลับกับอัตราเงินเฟ้อ บางครั้งจึงเรียกการนำเงินออมไปฝากสถาบันการเงินว่าเป็นการลงทุนทางอ้อม ในบางกรณีผู้มีเงินออมอาจจะทำการลงทุนเพื่อประกอบธุรกิจเองก็ได้ ในกรณีนี้ถือเป็นการลงทุนทางตรง

อนุชา กุลวิสุทธิ (2553) อ่างใน กนกดล สิริวัฒนชัย (2557) การลงทุน หมายถึง การลงเงินหรือใส่เงินเข้าไปในธุรกรรมทางธุรกิจ หรือลงไปสินทรัพย์ที่สามารถสร้างรายได้ และเพิ่มค่าได้ในอนาคตเพื่อหวังผลตอบแทน ที่จะได้กลับคืนมาในอนาคตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ในรูปดอกเบียร์รับ เงินปันผลค่าเช่า หรือกำไรจากการเพิ่มมูลค่า ซึ่งมีระยะเวลาการลงทุน และการเก็งกำไร เป็นกิจกรรมที่คาดหวังอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าการลงทุน ซึ่งผลตอบแทนส่วนใหญ่คาดหวังจะออกมาในรูปกำไรจากการซื้อขายเป็นสำคัญ ซึ่งอาจใช้ระยะเวลาสั้น ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทน

โรจนา ธรรมจินดา (2547) อ่างใน วนิตา โคษา (2559) ความเสี่ยงจากการลงทุน หมายถึงโอกาสที่อาจจะไม่ได้รับอัตราผลตอบแทนตามที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งอัตราผลตอบแทน จากการลงทุนมีความไม่แน่นอน

มากขึ้น การลงทุนนั้นก็ยิ่งมีความเสี่ยงมากขึ้น ในการวิเคราะห์การลงทุนโดยทั่วไปถือว่า นักลงทุนเป็นผู้ที่ไม่ชอบความเสี่ยง หรือต้องการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงให้มากที่สุด หากการลงทุนใดที่มีความเสี่ยงสูง นักลงทุนย่อมต้องการอัตราผลตอบแทนที่สูง เพื่อชดเชยความเสี่ยง

จิรัตน์ สังข์แก้ว (2545) อ่างโน ธีรพัฒน์ มีอำพล (2557) ผลตอบแทนจากการลงทุนประเภทต่าง ๆ มักแสดงในรูปร้อยละโดยเปรียบเทียบกับเงินลงทุนต้นงวดและมักคิดต่อระยะเวลาหนึ่งปี โดยเรียกรวม ๆ ว่า “อัตราผลตอบแทน” ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้บอกถึงผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนได้รับในหนึ่งงวดจากการลงทุนประเภทนั้น ๆ ผู้ลงทุนจะได้ใช้อัตราผลตอบแทนนี้เปรียบเทียบกับความเสี่ยงที่ต้องเผชิญ และเปรียบเทียบกับการลงทุนประเภทอื่น ๆ ต่อไป ทั้งนี้การคำนวณอัตราผลตอบแทนดังกล่าว ไม่จำเป็นว่าผู้ลงทุนต้องมีการขายหลักทรัพย์ออกไปจริง ๆ หรือไม่จำเป็นต้องซื้อหลักทรัพย์เพื่อคืนจริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฐาปณี ไตรทอง (2555) ศึกษาการวางแผนทางการเงินวัยเกษียณอายุของบุคลากรในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อศึกษาโครงสร้างและคุณลักษณะของบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อศึกษาความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินของบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อศึกษาลักษณะการวางแผนทางการเงินของบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเงินหลังวัยเกษียณของบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 65.70) มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 44.50) เป็นบุคลากรสาย ค (ร้อยละ 46.20) โดยมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 27,398.86 บาท และอายุงานเฉลี่ย 22.90 ปี เป็นสมาชิกภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ร้อยละ 51.40) ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในสิทธิ ผลตอบแทนหลังเกษียณอายุ ด้านความเข้าใจการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านความเข้าใจของอาชีพสำรองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเตรียมการของบุคลากรหลังเกษียณอายุพบว่าการเตรียมการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความต้องการการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมของบุคลากรพบว่า มีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

อนนนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล (2558) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผลการวิจัยพบว่า

1) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประเภทของบุคลากร หน่วยงานที่สังกัด รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการออม

2) ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว ประเภทของบุคลากร หน่วยงานที่สังกัด รายได้ต่อเดือนส่งผลต่อการบริหารการเงิน ส่วนข้อมูลบุคคลในด้านเพศ อายุ จำนวนบุตร บุคคลหลักในครอบครัวที่อยู่ในความรับผิดชอบและรายจ่ายต่อเดือนไม่ส่งผลต่อการบริหารการเงิน

3) พฤติกรรมการออม ได้แก่ อัตราการออม ลักษณะการออม วัตถุประสงค์ในการออม การเลือกรูปแบบการออม ระยะเวลาในการเก็บออม แหล่งข้อมูลในการเก็บออมและการบริหารการเงินเพื่อการเกษียณส่งผลต่อการบริหารการเงิน ยกเว้นพฤติกรรมการออมด้านแนวโน้มการออมเงินในอนาคตไม่ส่งผลต่อการบริหารการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาและใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว ที่มีอายุระหว่าง 30 – 60 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มวัยคนทำงาน จำนวน 1,178 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 5% โดยค่าความเชื่อมั่นจะอยู่ที่ระดับ 95% ได้จำนวน 299 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 317 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random sampling)

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยในรูปแบบของแบบสอบถาม โดยอาศัยข้อมูลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสำรวจ โดยจัดลำดับเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทของบุคลากร โดยลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบที่ตรงกับข้อเท็จจริงของผู้ตอบแบบสอบถามที่สุด มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการออมและการลงทุน ได้แก่ รูปแบบการออมและการลงทุน ประเภทหลักทรัพย์ ระยะเวลาในการออมและการลงทุน การจัดสรรเงินออมและเงินลงทุน และวัตถุประสงค์ในการลงทุน มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน เป็นการวัดระดับการยอมรับความเสี่ยง และระดับผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน โดยใช้เครื่องมือประเภทมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้ 5 = ระดับความ

เป็นจริงมากที่สุด, 4 = ระดับความเป็นจริงมาก, 3 = ระดับความเป็นจริงปานกลาง, 2 = ระดับความเป็นจริงน้อย, 1 = ระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 8 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ เป็นการวัดความคิดเห็นทางด้านการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เครื่องมือประเภทมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้ 5 = ระดับความเป็นจริงมากที่สุด, 4 = ระดับความเป็นจริงมาก, 3 = ระดับความเป็นจริงปานกลาง, 2 = ระดับความเป็นจริงน้อย, 1 = ระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic)

1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทบุคลากร และข้อมูลพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ข้อมูลปัจจัยทางการเงิน ด้านความเสี่ยง ด้านผลตอบแทน และการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean หรือ Average : \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviations : S.D)

2. สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential statistics)

2.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุน โดยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test : χ^2)

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยทางการเงิน ด้านความเสี่ยง ด้านผลตอบแทนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และวิเคราะห์เปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการทดสอบค่า t (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และค่า F (F-test) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากรกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ซึ่งกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต สามารถสรุปผลการศึกษาออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานภาพโสด มีบุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล 1-2 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 30,000 บาท มีระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 9 ปี เป็นบุคลากรประเภทข้าราชการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการออมและการลงทุนของบุคลากรกรมสรรพสามิต พบว่า บุคลากรกรมสรรพสามิตมีรูปแบบการออมและการลงทุนโดยฝากเงินกับสถาบันการเงิน ลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทหน่วยลงทุน เช่นกองทุนรวม มีระยะเวลาในการออมและการลงทุน ระยะปานกลาง (1-5 ปี) มีสัดส่วนเงินออมและลงทุนต่อรายได้ 25% ศึกษาเรื่องการลงทุนด้วยตนเอง มีวัตถุประสงค์หลักในการลงทุนเพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัว

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน พบว่า บุคลากรกรมสรรพสามิตให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยทางการเงินด้านความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง โดยเน้นการออมและการลงทุนที่สร้างรายได้ประจำและมีความปลอดภัยสูง และด้านผลตอบแทนอยู่ในระดับมาก โดยต้องการผลตอบแทนจากการออมและการลงทุน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ พบว่า บุคลากรกรมสรรพสามิตให้ระดับความสำคัญต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ อยู่ในระดับมาก โดยมีการวางแผนชำระหนี้สินให้หมดสิ้นก่อนการเกษียณอายุ

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมและการลงทุน ด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test : χ^2)

อธิบายตามตัวแปร ดังนี้

1. เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุนทุกด้าน
2. อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน ด้านรูปแบบการออมและการลงทุน และระยะเวลาในการออมและการลงทุน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน
3. ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน ด้านรูปแบบการออมและการลงทุน ระยะเวลาในการออมและการลงทุน และสัดส่วนในการออมเงินและการลงทุน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน
4. สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุนทุกด้าน
5. บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน ด้านการได้รับคำแนะนำหรือปรึกษาเรื่องการลงทุน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน ด้านระยะเวลาในการออมและการลงทุน และสัดส่วนในการออมเงินและการลงทุนส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

7. ระยะเวลาในการทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน ด้านรูปแบบการออมและการลงทุน และระยะเวลาในการออมและการลงทุน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

8. ประเภทบุคลากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมและการลงทุน ด้านสัดส่วนในการออมเงินและการลงทุน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ส่วนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และ One Way ANOVA

อธิบายตามตัวแปร ดังนี้

1. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

2. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีอายุแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

3. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

4. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

5. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีบุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแลแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

6. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีรายได้แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

7. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีระยะเวลาในการทำงานแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

8. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีประเภทบุคลากรแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินด้านการยอมรับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุนไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 7 ผลการวิเคราะห์การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และ One Way ANOVA

อธิบายตามตัวแปร ดังนี้

1. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

2. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีอายุแตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

3. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ แตกต่างกัน

4. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน

5. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีบุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแลแตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน

6. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีรายได้แตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน

7. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีระยะเวลาในการทำงานแตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน

8. บุคลากรกรมสรรพสามิตที่มีประเภทบุคลากรแตกต่างกันมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณแตกต่างจากบุคลากรที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ โดยบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิต สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมและการลงทุน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมและการลงทุน พบว่าพฤติกรรมการออมและการลงทุนมีความสัมพันธ์กับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทบุคลากร สอดคล้องกับ บุศย์น้ำเพชร คัมภีรานนท์ และนลิน เฟิงนวล (2557 อ่างใน อนุชานาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล 2558) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมการออมขึ้นอยู่กับ อายุ โดยอายุที่แตกต่างกัน มีทัศนคติด้านการออมที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ โสภณ โรจน์ธำรง (2537 อ่างใน อนุชานาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล ,2558) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทยนั้นถ้าหัวหน้าครอบครัวมีการศึกษาสูงเพียงใดย่อมมีแนวโน้มที่จะเกิดการออมมากขึ้น และสอดคล้องกับ ไพโรจน์ เภาวิจิตร (2543 อ่างใน อนุชานาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล ,2558) ที่กล่าวว่าปัจจัยด้านรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมทั้งด้านประมาณการออมเป็นเปอร์เซ็นต์และด้านจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับปัจจัยทางการเงินในด้านการยอมรับความเสี่ยงและด้านผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับปัจจัยทางการเงินในด้านการยอมรับความเสี่ยงและด้านผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยทางการเงินในด้านการยอมรับความเสี่ยงและด้านผลตอบแทนที่คาดหวังจากการออมและการลงทุน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2558) ที่สรุปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว การช่วยเหลือสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการ ตำรวจภูธร จังหวัดชุมพร และไม่สอดคล้องกับ ปัญญา สมพันธ์ (2552) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป มีแนวโน้มที่จะวางแผนการออมในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อย ส่งผลให้การบริหารการเงินของบุคลากรในแต่ละระดับการศึกษาแตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลด้าน ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากรกรมสรรพสามิตแตกต่างกัน ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ สถานภาพ บุคคลในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบดูแล รายได้ ระยะเวลาในการทำงาน และประเภทบุคลากร แตกต่างกันมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ของบุคลากรกรมสรรพสามิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กิจติพร สิทธิพันธ์ (2553) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านเพศ อายุ ไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และยังสอดคล้องกับ ขนิษฐา ต้นสรวีรัฐ,ดร.ธฤตพน อุสวัสดี (2560) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทหน้าเขียน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. รูปแบบการออมและการลงทุน โดยส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมและการลงทุนโดยการฝากเงินกับสถาบันการเงิน ดังนั้น สถาบันการเงินควรให้ความสำคัญในเรื่องของดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารและส่งเสริมการออมในระยะยาวเพื่อให้เกิดความมั่นคงรวมถึงสถาบันการเงินควรสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้แก่ผู้เข้าใช้บริการเพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความสนใจในการออมและการลงทุนมากขึ้น

2. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ เป็นสิ่งที่บุคคลควรเริ่มปฏิบัติเมื่อเริ่มมีรายได้จากการทำงานเพื่อสร้างความมั่งคั่งและมั่นคงในการดำเนินชีวิตตั้งแต่วัยทำงาน การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุที่ดีจะนำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างสะดวกสบายในอนาคต นอกจากนี้ ควรมีความรู้ความเข้าใจทางการเงิน เช่น เงินเพื่อ ดอกเบี้ยทบต้น ผลตอบแทนทางการเงิน ที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการจัดสรรเงินออมและการควบคุมค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ทำให้การวางแผนการเงินมีประสิทธิภาพ และช่วยให้บุคคลสามารถจัดการทางการเงินได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น

3. สำหรับหน่วยงานภาครัฐ รวมไปถึงหน่วยงานภาคเอกชน สถาบันการเงินต่าง ๆ ควรร่วมมือส่งเสริมให้ผู้มีงานทำมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงิน โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุตั้งแต่วันเริ่มต้นทำงาน สร้างความตระหนักถึงความจำเป็นในการเตรียมการเกษียณอายุ ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์จากการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุว่าจะช่วยให้ชีวิตเมื่อเกษียณมีความมั่งคั่งและมั่นคง ไม่เป็นภาระของบุตรหลานและช่วยลดการพึ่งพิงภาครัฐของผู้สูงอายุ

4. กรมสรรพสามิต ควรสนับสนุนช่องทางในการให้ความรู้เกี่ยวกับการออมและการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยและเข้าถึงบุคลากรทุกกลุ่มประเภท และหน่วยงานที่สังกัดภายในกรมสรรพสามิตเพื่อสนับสนุนการออมและการลงทุนของบุคลากรให้มีมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการขยายขอบเขตการวิจัยให้กว้างขึ้นโดยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างไปยังต่างจังหวัดหรือครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อทราบข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของกลุ่มประชากรที่ครอบคลุมและหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความรู้ ความเข้าใจ ในการลงทุนในสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ต่าง ๆ ทั้งด้านวิธีการลงทุน ผลตอบแทน และความเสี่ยง เพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาและเลือกลงทุนในรูปแบบการออมที่เหมาะสม

3. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ปัจจัยด้านภาระหนี้สิน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ เพื่อเสนอแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาให้ภาครัฐผลักดันนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

บรรณานุกรม

- กรมสรรพสามิต. (2565). ประวัติกรมสรรพสามิต [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. สืบค้นจาก https://www.excise.go.th/excise2017/ABOUT_US/HISTORY/index.htm
- กรมสุขภาพจิต. ก้าวอย่างของประเทศไทย สู่'สังคมผู้สูงอายุ'อย่างสมบูรณ์แบบ.สืบค้นจาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30476>
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) .การวางแผนการเงิน. สืบค้นจาก <http://www.krungsri.com>
- บุญรุ่ง จันทร์นาค.การออม.สืบค้นจาก <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย .สืบค้นจาก <http://1213.or.th>
- ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สืบค้นจาก <http://www.set.or.th>
- กนกดล สิริวัฒนชัย.(2557).การตัดสินใจในหุ้นของคนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 18 - 48 ปีในเขต กรุงเทพมหานคร.(ค้นคว้าอิสระ).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยรังสิต
- กฤษณ มณีเทศ .(2562).การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณของพนักงาน บริษัท เอสซีจี ซิเมนต์-ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง จำกัด.(ค้นคว้าอิสระ).เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- การिता เขียรถาวร.(2563).การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา .(ค้นคว้าอิสระ).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- กิตติพร สิทธิพันธ์.(2552).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชากรใน กรุงเทพมหานคร.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ชนิษฐา ต้นสถาวิรัฐ,ดร.ธฤตพน อุสวัสดี.(2560).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานเครือข่ายหน้าเขียน ในเขตกรุงเทพมหานคร.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ชยาภรณ์ เทพพิทักษ์.(2550).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของผู้เกษียณอายุในกรุงเทพมหานคร.(ค้นคว้าอิสระ).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชิดชนก เลิศกุลธรรม.(2562).ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ กรณีศึกษากลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 22-39 ปี (กลุ่ม Generation Y) ในเขตกรุงเทพมหานคร. (ค้นคว้าอิสระ).เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เขาวลี วันสนุก.(2560).พฤติกรรมการออมและการวางแผนด้านการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการ

- เกษียณอายุของพนักงานส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. (ค้นคว้าอิสระ).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.สาขาวิชาบริหารธุรกิจ.มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ฐานานุกรม. (2555).การวางแผนทางการเงินวัยเกษียณอายุของบุคลากร ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง. (วิทยานิพนธ์).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีรพัฒน์ มีอำพล.(2557).ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ กรณีศึกษากลุ่มวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานคร.(ค้นคว้าอิสระ).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เนษพร นาคสีเหลือง.(2557).ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่.(ค้นคว้าอิสระ).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เรืองรำไพ โยธาใหญ่.(2559).การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงานของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.(นิพนธ์).รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วนิดา โคษา.(2559).การวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลตอบแทนของหลักทรัพย์ในหมวดกองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์และกองทุนเพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (ค้นคว้าอิสระ).วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ศรุตติ กิตติมหาชัย.(2560).การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.(ค้นคว้าอิสระ).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์.(2558).ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจภูธร จังหวัดชุมพร.(วารสารวิชาการ).มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อนงนาฏ ศุภกิจวงษ์กุล .(2558).พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม.(วิทยานิพนธ์).บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยศิลปากร.